

Sygn. akt I Ca 273/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy we Włocławku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Mariusz Nazdrowicz
-----------------	------------------------

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2016 r. we Włocławku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) SPÓŁKI z o.o.

we W.

przeciwko B. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego we Włocławku z dnia 21 czerwca 2016 r.

sygn. akt I C 908/15 upr.

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Włocławku pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSO Mariusz Nazdrowicz

Sygn. akt I Ca 273/16

UZASADNIENIE

Apelacji nie sposób odmówić słuszności.

Przed przystąpieniem do oceny zasadności zarzutów apelacyjnych niezbędne jest w pierwszej kolejności zaznaczenie, że w sprawie znajdowały zastosowanie przepisy procedury cywilnej w brzmieniu przed ich nowelizacją ustawą z dnia 10 lipca 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks Cywilny, Ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015.1311 ze zm.). Zgodnie bowiem z art. 21 ust. 1 w/w ustawy przepisy ustaw zmienionych w art. 2 i art. 3 (czyli kodeksu postępowania cywilnego i ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą stosuje się do postępowań wszczętych po wejściu w życie wspomnianej ustawy (8 września 2016 r.). Wspomniana zmiana nie miała więc znaczenia z punktu widzenia przepisów podlegających rozważeniu przez Sąd drugiej instancji.

Zarzut dokonania wadliwych ustaleń faktycznych w konsekwencji naruszenia przepisu art. 233 § 1 kpc należało uznać za trafny.

Istota podstawowego problemu w rozpoznawanej sprawie sprowadza się do oceny doniosłości prawnej umowy cesji wierzytelności z dnia 2 stycznia 2015 roku i fragmentu jej załącznika sporządzonego w formie elektronicznej, a utrwalonego na przedłożonej płycie CD. Niewątpliwie załącznik ten jest dokumentem elektronicznym, który co do zasady może pojawić się w trzech formach – jako dane wpisane na elektronicznych nośnikach informacji (dysk twardy lub przenośny, dyskietka czy właśnie płyta CD), jako prezentacja na monitorze komputera lub jako wydruk komputerowy. Są to inne środki dowodowe, o których mowa

w art. 308 i 309 kpc, gdyż wymieniony tam katalog ma charakter otwarty. Niewątpliwie zawartość płyty CD świadczy o istnieniu zapisu komputerowego określonej treści. Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym apelację podziela przy tym zapatrywanie Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 25 listopada 2015 roku IV CSK 52/15 nie publ., LEX nr 1958505, że powołane przez strony dowody z określonych dokumentów załączonych do pozwu lub innego pisma procesowego w formie niepoświadczonej kserokopii wprawdzie nie stanowią dowodów z dokumentów, o których mowa w art. 244 i 245 kc, nie są jednak pozbawione mocy dowodowej w rozumieniu art. 232 w zw. z art. 308 kpc. Dopóki Sąd ani strona przeciwna nie zakwestionuje ich i nie zażąda złożenia oryginałów, stanowią one jeden ze środków dowodowych, przy pomocy których strona może udowodnić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Dowody te, jak każde inne, podlegają ocenie Sądu na podstawie art. 233 kpc. Dopiero, jeżeli Sąd zażąda przedstawienia oryginału dokumentu strona (jak również każda inna osoba, która go posiada) jest obowiązana przedstawić oryginał (art. 248 kpc). Obowiązek złożenia oryginału dokumentu powstaje dla strony, która powołuje się na dokument, także w sytuacji wskazanej w art. 129 § 1 kpc, a więc wtedy, gdy strona przeciwna zażądała złożenia oryginału dokumentu. Pogląd ten z określonymi modyfikacjami znajduje zastosowanie także w przypadku płyt CD. Umknęło uwagi Sądu meriti, że pozwana – poza ogólnikową sugestią, że każdy może sporządzić taki zapis na płycie – nie zażądała przedłożenia płyty z pełną listą wierzytelności będących przedmiotem umowy z dnia 2 stycznia 2015 roku z ewentualnymi podpisami elektronicznymi. Powód nie może więc ponosić konsekwencji nieprzedłożenia takiej płyty, do czego nie był w tej sytuacji zobowiązany.

Niezależnie od tego Sąd II instancji podziela stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 28 października 2015 roku I ACa 544/15 nie publ., LEX nr 1927521, że wykaz wierzytelności zapisany na płycie CD (o którym mowa w § 2 ust. 2 w/w umowy) nie ma charakteru samoistnego, gdyż stanowi załącznik do umowy cesji w formie papierowej. Skoro bowiem strony umowy przelew – z racji jej masowego wymiaru – wszystkie objęte nią wierzytelności zawarły na płycie CD (z możliwością wydrukowania na potrzeby ich realizacji przez cesjonariusza) to płyta jest załącznikiem do umowy w innej formie. Z akt sprawy nie wynika przy tym, by pomiędzy zakładem ubezpieczeń i powodem istniał jakikolwiek spór odnośnie tego skutecznego nabycia przedmiotowej wierzytelności. Dokumentem prywatnym jest w tej sytuacji – tworząc określoną całość – umowa wraz z załącznikiem, moc prawna załącznika wynika z umowy stron, pod którą złożyły one swoje podpisy – art. 245 kc. Wyciąg z listy dłużnika jest tylko elementem dokumentu prywatnego, co do którego treści, w świetle całokształtu materiału dowodowego, nie można było mieć wątpliwości.

Nie można także tracić z pola widzenia – co słusznie podniósł Sąd Apelacyjny w Białymstoku w uzasadnieniu wyroku z 26 listopada 2014 roku I ACa 534/14 nie publ., LEX nr 1566934 – że skoro powód dysponuje przekazanymi mu przez cedenta dokumentami objętymi co do zasady tajemnicą bankową to posługiwanie się nimi (w tym danymi pozwanej i numerem umowy ubezpieczenia) bez stosownej podstawy prawnej byłoby działaniem nielegalnym, przestępczym. W żadnym momencie procesu ze strony podmiotów biorących w nim udział ani ze strony ubezpieczyciela nie padły tego rodzaju zarzuty. Stąd logiczny jest wniosek, że powód musiał wejść w ich posiadanie właśnie w oparciu o przywołaną umowę cesji.

Oprócz tego wniosek, że dochodzona należność była przedmiotem cesji można wyciągnąć w oparciu o domniemanie faktyczne z art.231 kpc. Domniemanie to jest w istocie wnioskowaniem (rozumowaniem Sądu orzekającego), u

podstaw którego leży możliwość oparcia ustaleń faktycznych na uznaniu za ustalone faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy pod warunkiem, że wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów (np. wyroki Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2001 roku II CKN 410/00 nie publ., LEX nr 1168695 i z 3 grudnia 2003 roku I CK 297/03 „Monitor Prawniczy” 2006/3 s. 147, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 28 września 2005 roku I CK 114/05 nie publ., LEX 187000). Poza okolicznościami omówionymi wyżej nie bez znaczenia są także pisma wysyłane do B. K. o przelewie wierzytelności (k. 28) i wzywające do zapłaty należności (k. 29). Naturalnie nie ma dowodów doręczenia pozwanej tych pism, ale zakładając racjonalność zachowań uczestników obrotu cywilnoprawnego trudno doprawdy uznać, by powód informował o nabyciu wierzytelności, które w rzeczywistości nie miało miejsca i wzywał o zapłatę należności, które bez stosownej umowy cesji by mu w ogóle nie przysługiwała. Wszystkie te elementy układają się w logiczną całość prowadzącą do wniosku, że doszło do skutecznej cesji przedmiotowej wierzytelności przysługującej pierwotnie (...) S.A. (...) (...) z siedzibą w W..

Mając powyższe na wadze Sąd Okręgowy we Włocławku na podstawie art. 386 § 4 kpc uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Włocławku, gdyż doszło do nierozpoznania istoty sprawy. Ma to miejsce wówczas, gdy Sąd nie odniósł się do tego, co było przedmiotem sprawy bądź zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania uznając bezzasadne, że nie jest to konieczne z uwagi na istnienie przesłanek materialnoprawnych lub procesowych unicestwiających roszczenie (przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z 10 listopada 2016 roku IV CZ 63/16 nie publ., LEX nr 2152402 i z 5 marca 2015 roku V CZ 126/14 nie publ., LEX nr 1677147 oraz dalsze wskazane w uzasadnieniu tych judykatów orzecznictwo). W szczególności zachodzi to wówczas, gdy Sąd bezpodstawnie przyjmuje brak po którejś ze stron legitymacji procesowej (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 lipca 2016 roku

II CZ 53/16 i dalsze orzecznictwo przywołane w uzasadnieniu). Jak już była o tym mowa wyżej w ocenie Sądu odwoławczego powód wykazał, że przysługiwała mu legitymacja do dochodzenia kwoty objętej pozwem wobec nabycia stosownej wierzytelności i nie zachodziły z tej przyczyny podstawy do oddalenia powództwa. Niezbędne jest więc merytoryczne rozpoznanie zgłoszonego żądania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy we Włocławku na podstawie art. 386 § 4 kpc orzekł jak na wstępie. O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w myśl przepisu art. 108 § 2 kpc.

SSO Mariusz Nazdrowicz